

Persbericht Vlaamse Milieumaatschappij

Voorstelling overstromingsvoorspellers

De Vlaamse Milieumaatschappij stelde vandaag in Aalst haar overstromingsvoorspellers voor. Het Gewest nam de voorbije jaren tal van maatregelen om de kans op overstromingen te beperken. Toch is het onmogelijk alle risico's van extreme neerslag uit te sluiten. Daarom is het belangrijk over een instrument te beschikken dat je toelaat maatregelen te treffen om de schade zoveel mogelijk te beperken. Met de overstromingsvoorspellers beschikt Vlaanderen nu over zo'n instrument.

Bij de ontwikkeling van het systeem koos de VMM resoluut voor de best beschikbare technologie. Dit leidde tot een bijzonder vernuft systeem dat bij het proefdraaien al internationale nieuwsgierigheid opwekte.

Vlaanderen werd de voorbije 10 jaar herhaaldelijk geconfronteerd met zware overstromingen. Na de aanzienlijke wateroverlast van juli 2005 in West-Vlaanderen gaf Vlaams minister Kris Peeters de Vlaamse Milieumaatschappij de opdracht versneld werk te maken van de verdere ontwikkeling van een voorspellings- en waarschuwingssysteem.

Om de gevolgen van extreme neerslag te beperken, werden in Vlaanderen eerder al tal van structurele maatregelen genomen. Zo wordt getracht wateroverlast maximaal aan de bron te voorkomen door het regenwater op te vangen en te gebruiken, door het te laten infiltreren of door het maximaal te scheiden van het afvalwater. De watertoets was een bijkomend instrument om preventief overstromingsschade te beperken.

Daarnaast wordt het water door de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden zoveel mogelijk opgehouden in de valleien. Bijkomend werden wachtbekkens voorzien en werden sluisen, ringdijkjes en pompstations geplaatst. Voor de komende jaren staan nog tientallen soortgelijke projecten op stapel.

Met de overstromingsvoorspellers heeft Vlaanderen er nu een instrument bij om de menselijke, economische en materiële schade van wateroverlast te beperken. Het systeem helpt de VMM als waterbeheerder om pro-actief op overstromingen te anticiperen. Het laat de brandweer toe preventief zandzakjes te verdelen van zodra de voorspeller alarm slaat.

De VMM concentreert zich op de onbevaarbare waterlopen. Die dreigen vaak het eerst buiten hun oevers te treden. Voor de bevaarbare waterlopen werkt het departement Mobiliteit en Openbare Werken aan een gelijkaardig waarschuwingssysteem.

Binnen 5 jaar zal voor elk van de elf Vlaamse rivierbekkens een gedetailleerd voorspellingssysteem klaar zijn. De voorspeller voor het Demerbekken werkt al een tijdje met succes. Sinds vandaag is ook die van het Denderbekken operationeel. Daarna zijn het Dijle- en IJzerbekken aan de beurt.

Op basis van de neerslagmetingen, de klepstanden en andere actuele informatie maakt het model om het kwartier een berekening, 24 uur op 24. Ook de reële waterpeilen worden ingevoerd. Die meet de VMM permanent op een 150-tal locaties. Als daar nog de neerslaggegevens aan toegevoegd worden, kan het systeem voorspellingen doen. Het model berekent de toekomstige waterstanden en beeldt de verwachte toestand af op topografische detailkaarten. Die tonen in een oogopslag of er bebouwde zones bedreigd zijn of niet.

Groen, geel en rood zijn de kleuren die de voorspelde toestand weergeven, respectievelijk zonder overstromingen, met niet-kritieke overstromingen en met kritieke overstromingen. In geval van overstroming is tot op wijkniveau duidelijk welke gebieden een risico lopen.

In tussentijd wordt de rest van Vlaanderen niet aan zijn lot overgelaten. Er werd vandaag immers ook een vereenvoudigde overstromingsvoorspeller voor het hele gewest geactiveerd. Dat systeem is minder gedetailleerd dan de voorspellers op bekkenniveau maar heeft intussen bewezen ook te functioneren.

Alle voorspellingen zijn raadpleegbaar via een website, www.overstromingsvoorspeller.be. De overzichtskaart maakt meteen duidelijk of en waar zich problemen kunnen voordoen. Bijkomend worden voorspellingen van de waterstanden getoond en wordt zicht gegeven op de gevallen en voorspelde neerslaghoeveelheden. Hulpdiensten krijgen via beveiligde pagina's extra waarschuwingsrapporten te zien. Vanaf september zullen ze via SMS kunnen verwittigd worden van voorspelde overstromingen.

Aan het voorspellingssysteem is heel wat intensieve arbeid voorgegaan. Overal in Vlaanderen werden dwarsprofielen van de bedding van de onbevaarbare waterlopen opgemeten. Ook het gebied rond de waterloop werd in kaart gebracht: de hoogte van de vallei, de hoogte van de oever, bruggen, stuwen, enzovoort. Met het verzamelde materiaal werd een computermodel gemaakt van de opgemeten waterlopen.

Voor de ontwikkeling van de overstromingsvoorspeller werd gebruik gemaakt van de best beschikbare technologie. Tijdens het ontwikkelingsproces werden zowel naar complexiteit als naar gedetailleerdheid de grenzen van de hard- en software bereikt. Het resulteerde in een vernuft systeem, het meest geavanceerde in zijn soort. Tijdens het proefdraaien kwamen al delegaties van Amerika, Japan, Frankrijk, Egypte en Roemenië naar het Vlaamse model kijken.

Dit neemt niet weg dat de voorspelde toestand kan afwijken van de realiteit. Net zoals bij de weersvoorspellingen, zullen er steeds een aantal onzekerheden blijven.

Aalst, 21 juni 2007

Mie Van den Kerchove
Woordvoerster VMM
0476 20 50 24